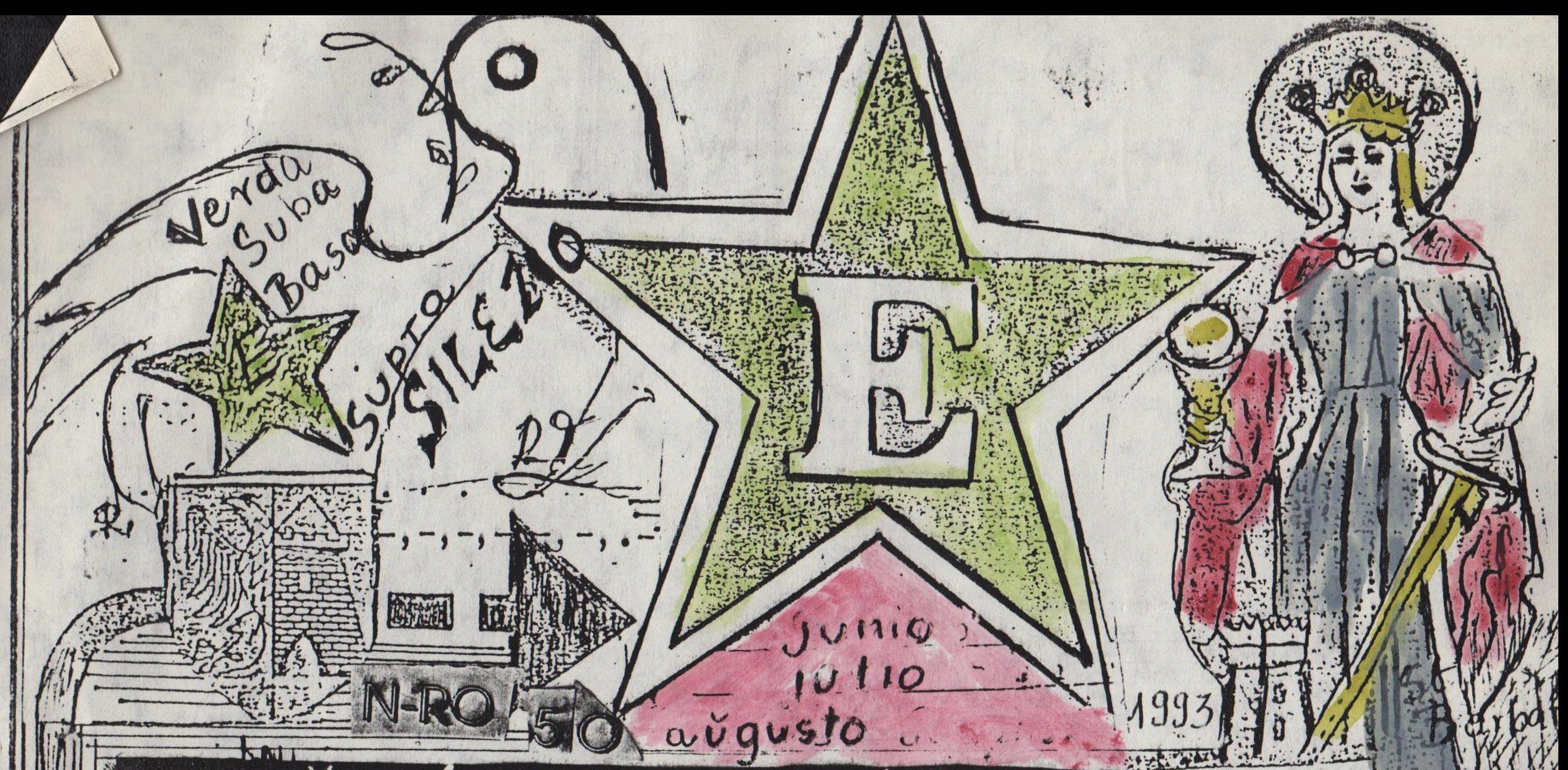

UMĚNÍ BEZ HRANIC

revuo, de la Internacia Esperanto asocio de la amikoj

PACO

pri lingvolim-trapasa Eŭropa interkomprenigo

ESPERANTO

Silezio - nia komuna hejmo

WITHOUT LIMITS

la kulturo estas internacia

Opole – Kozle – Prudnik
Katowice–Gliwice–Ostrava
Bratislava–Chorzów–Zabrze
Sosnowiec–Bochum
Mainz–Ettlingen–karshrue
Istambul–Taipel–Zvolen
Bordeaux–Kraków–Zakopane
Olsztyn–Opole–Cieszyn
Laos–Ekvador–Kambodża,
Ustroń Sl
Wisła
cieszyn

Internacia Centro pri popola tradicia kulturo National Taiwan Academy of Arts– –Taipel–Ekwador –Art–Lernejo.

EKOLOGIO – FILMO – TEATRO – ARTO – MUZIKO – POEZIO – SPORTO – DANCADO – RETORIKO

AMIKA RONDO

48-49
N–50
–1993

WOLNA WSZECHNICA EUROPEJSKA–

przyjazn i kultura nie znaja granic

-3

INFORMILO DE LA INTERNACIA

Spomenka Štimec el Zagrebo, kiu parolos pri malĝojiga temo: la milito en la iama Jugoslavio. Ŝi montros, ke la Zamenhofa mesaĝo al la mondo restas aktuala ankaŭ en nia epoko.

Dum la "Esperanta printempo en Vieno" prezentiĝos ankaŭ ŝia plej nova libro: "Kroata Milita Noktlibro", verkita en rifuĝejo dum la bombadoj de Zagreb kaj aperonta en aprilo ĉe Pro Esperanto. VIENO – | la fama Esperanto-verkistino |

Internacia Esperanto-kurso por tut-komencantoj

laŭ rekta metodo (grupo B)

Gvidos K. Smideliusz, Hungario;

AKADEMIO INTERNACIA
1 IV 91 – 30 XII 92

SUPRASILEZIA BRANĈO

ESPERANTO-movado

Ŝirjaev, Ivan G.: Inkubo. Originala rakonto. (7,20 gld) (rakonto el la malnova Rusujo)

Vortaroj, Interlingvistiko, Esperantologio

La Internacia Esperanto-Muzeo. Historio, taskoj, perspektivoj. Vieno: IEM 1992. 24 p. 51, - S (8,40 gld).

Wüster, Eugen: Enciklopedia vortaro Esperanta - Germana. Partoj 1 - 4 (ĝis litero Ko) . 204,- S. Leipzig 1923. (33, - gld). (La leksikografie plej bona Esperanto-vortaro ĝis nun!)

☆ ☆ ☆

1-a kaj 2-a de majo 1993, en la Muzeo:
Esperanta Printempo en Vieno

Esperanta verkisto en milito

(grupo A)

Prelegos: Spomenka Štimec el Zagrebo.
Komenco: sabate je la 14h30
Aliĝkotizo: 200, - S; duona rabato por studentoj ktp.; Familia rabato: 300, - S por la tuta familio resp. por vi kaj via vivkunulo (S = aŭstra ŝilingo)

Eldonas anoj de PFA pri Etnografio Esperanto Sekcio

Vienaj legendoj antikvaj kaj originalaj. Vieno 1992. 40 p., ilustrita. 75, - S (12,30 gld.) (4 antikvaj kaj 3 modernaj legendoj. Tiuj tri modernaj cirkulas inter la lokaj esperantistoj kaj povas esti konsiderata kiel signo de iom post iom estiĝanta popola rakont-tradicio originala. Speciale taŭga en kurso por progresintoj.

AMIKA RONDO
Paco
Supra (Alta)
kaj Suba (Basa)
Silezio
Katowice–Gliwice–Ostrava
Bratislava–Chorzów–Zabrze
Sosnowiec–Bochum
Prudnik-Koźle-Opole
N: 40/49
POLLANDO
SILEZIO
1 Junio
Internacia infana festo
E S P E R O
Per flugiloj de facila vento
Al la mond' eterne militanta
Sankta Barbara
La Supra SILEZIO
Lulkanto
En la domo frapas dorm'
Kun pac' kaj kvieto
Dormas stel' sur ĉiel'
Dormas firmamento.

Inter la detruoj, kiujn kaŭzas la milito, al tiuj neripareblaj apartenas la damaĝoj al la kulturaj valoroj, kaj speciale — la pereigo de neordinaraj homoj, tiuj kiuj postlasas firman spuron de sia ekzistado.

La pola kulturo, la pola pedagogia mondo estis dolorige kripligitaj de la dua mondmilito, kiu tragike komenciĝis per la agreso kontraŭ Pollando. La hitleranaj invadintoj kun aparta obstino persekutis la scienculojn, instruistojn kaj kultur-klerigajn agantojn. Sur la listoj de la viktimoj troviĝis centmiloj da pereintoj kaj murditoj...

Inter ili — Janusz Korczak, la homo, kiu por la bono de la infano dediĉis la penojn de sia tuta vivo, kaj kiu restis fidela al la infanoj kaj al siaj principoj eĉ en la morto-horo...

Pro la verko de sia vivo Korczak meritas, ke oni viciĝu Lin inter tiujn, kiuj kreante la ĝenerale homajn valorojn signas la vojon al progreso kaj per siaj idealoj brilas tra generacioj.

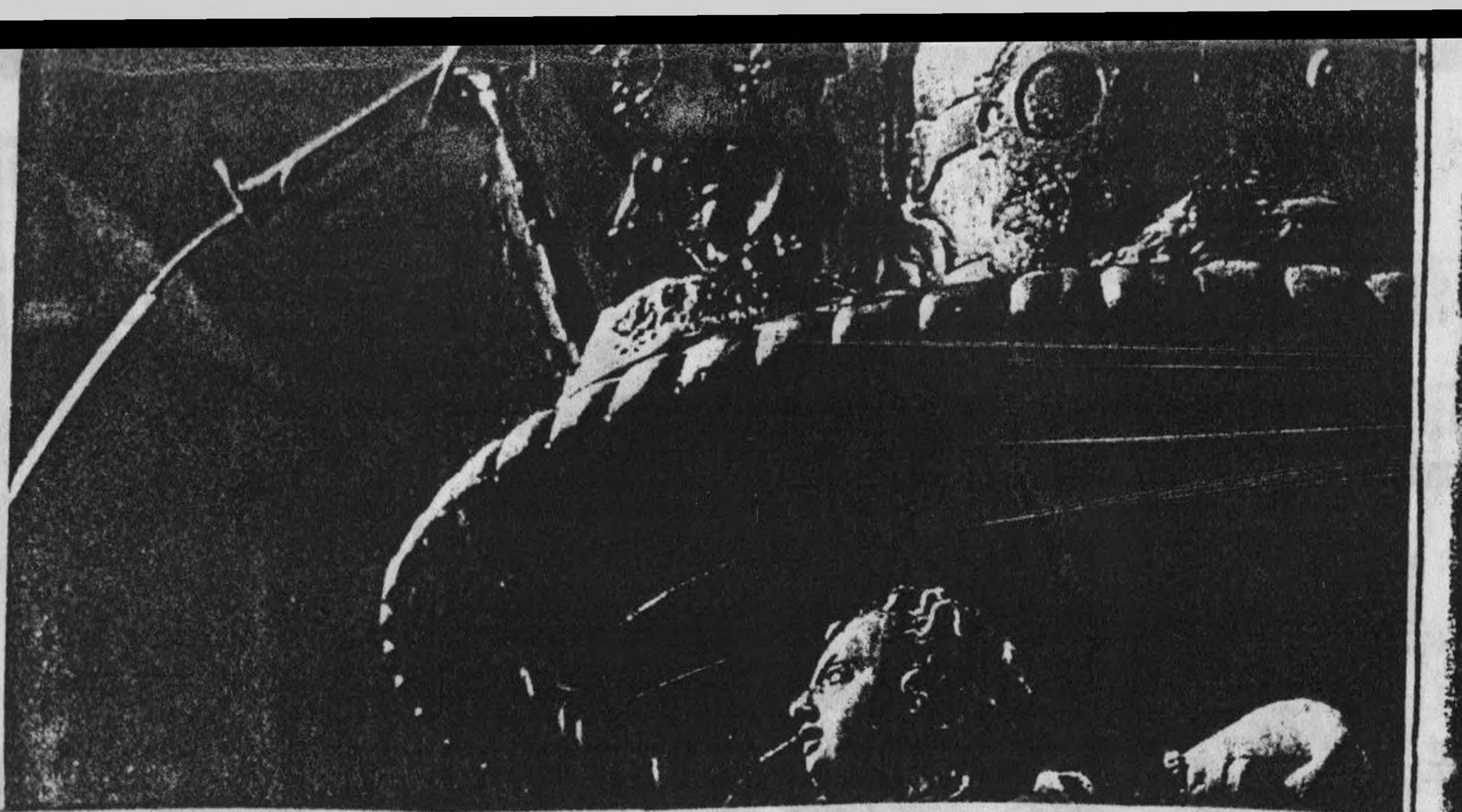

Ekde 15- gis 25 de junio 1992 en Germanujo - okazis Internaciaj Renkontigoj la unu nura esperanta ensemblo- estis

Junulara Grupo SUNOJ- SUNINFANOJ SILEZIANOJ- KANTATE DEO KAMPANELA- el SUPRASILEIO

Dum inaugura sankta meso, al kiu nome de Episkopo Niziołek- esperantlingve faris homilion Pastro Zielonka. ensemblo kantis pole,germane, latine., hebree, esperante

Poste ili dum 21- tagojn renkontigis kun esperantistoj kaj Polonia societoj- Wspolnota Polska kaj Obeschlesisbhe Haus

OPUSO LINZ 3.

Julius Balbin

Violonĉelo –
tiu misteroplena
morna kaj melankolia
muzikilo –
ĝin mi vere amas.

Kaj Wolfgang Amadeus Mozart,
certe la plej genia
el ĉiuj komponistoj
de ĉiuj epokoj –
vera senmortulo,
verkinte kvin konĉertojn
por violono,
samkiel tutan aron
da aliaj por instrumentoj
plej diversaj,
kial do li ne verkis
konĉerton por violonĉelo?

Mi estus feliĉa,
se lia opuso 36,
anstataŭ <u>Linzer Symphonie</u>,
estus ĝuste tia verko.

91. Deutscher Katholikentag Karlsruhe 1992 e.V.

Ge... ...Kurt Gauly
Geschäftsstelle
La... ...16 · 7500 Karlsruhe 1

Kaj kial celebri
la urbon, en kiu
apenaŭ cent-kvindek jarojn poste
ekestis tiu horora nazia koncentrejo
nomiĝinta <u>Linz 3</u>?

(Israelo) 1988.

Ekde 10 de junio gis 10 de julio 1993 esperanta grupo Komuna Nia Hejmo veturis kun la grupo De Mozart amikoj el Sosnowiec.
Ili renkontigis en Vieno kun esperantistoj kaj kun Wspolnota Polska kaj partoprenis kaj kantis dum pola katolika festo chrzest i bierzmowanie/ bapto, konfirmo /

Alicja Lewanderska

AKTIVIGA ROLO DE DIDAKTIKAJ LUDOJ

UNU el la plej novaj metodoj de la instruado estas didaktikaj ludoj, kiuj konsiderinde diferencas disde la tradiciaj instruformoj. Tiujn ĉi metodojn oni tre sukcese aplikis unue por la instrukciado de gvida personalo kaj en militistaj lernejoj. Ili tamen ne trovis ĝis nun iom vastan aplikon en la didaktika procezo de mezgradaj kaj superaj lernejoj. La didaktikaj ludoj komencis disvolviĝi en la 60-aj jaroj en Usono, kie en 1957 kreiĝis la unua didaktika ludo ellaborita de American Managament Association /Usona Asocio pri Estrado/, kaj relative rapide ili populariĝis kiel instrumetodo en la usonaj universitatoj, ĉefparte por la perfektigado de la gvida personalo de grandaj industriaj korporacioj.

En la faka literaturo /ekz. laŭ Kruszewski "Kształcenie w szkole wyższej" /oni povas trovi diversajn klasifikojn de didaktikaj ludoj, sed tamen laŭ la vidpunkto de ilia taŭgeco por la insruado de Esperanto, oni povus, miaopinie, akcepti la jenan dividon:

- O situacia metodo,
- O metodo de kazoj,
- O ensceniga metodo.

Mi supozas, ke niaj kursgvidantoj povas ĉi tiujn metodojn tre facile apliki en la E-kursoj kaj tial mi mallonge prezentas ilin.

SITUACIA METODO. Ĝi konsistas en tio, ke la kursgvidanto, kiu gvidas la instruadon en malgranda grupo, unue priskribas konkretan situacion per vortoj aŭ per aŭdvidoj. Sekvas diskuto, dum kiu la kursgvidanto tiel gvidas ĝin, ke aperu la neceso enkonduki novajn vortojn. Ĉi tiu metodo karakteriziĝas per tio, ke ĝi koncernas fikciajn situaciojn, kiuj ja ĉiuokaze povas aperi en la realo.

/daŭrigo/

Teksto - Jan Książek
Desegnaĵoj - Anna Jędrzejczyk

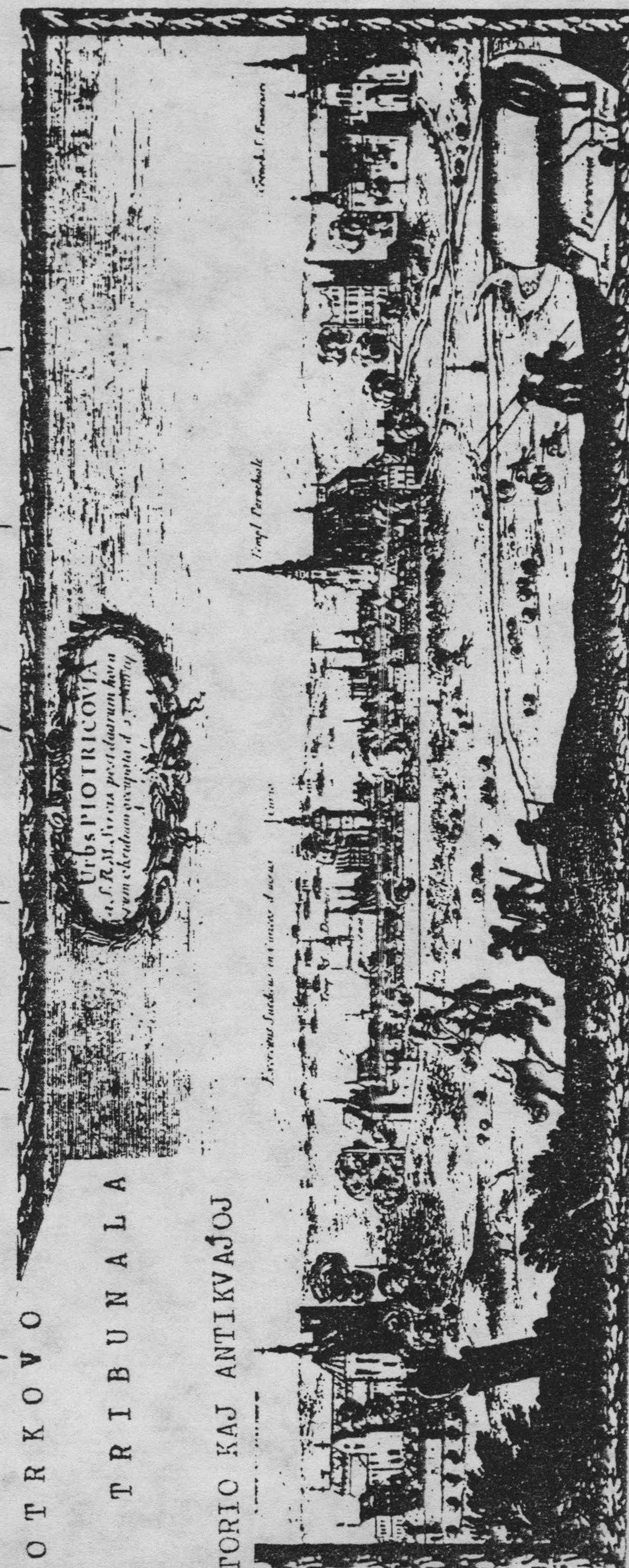

PIOTRKOVO TRIBUNALA

HISTORIO KAJ ANTIKVAĴOJ

Des. 9 . Panoramo de Piotrkovo Tribunala dum sveda atako en 2-a duono de XVII jc. pretigita de sveda milita inĝeniero Eryk Dahlberg

a-monaĥejo de Bernardinoj, b-klostro de Dominikaninoj, c-preĝejo kaj klostro de Dominikanoj, d-urbodomo, sidejo de Reĝa Tribunalo, e-paroĥa preĝejo, f-reĝa kastelo, g- monaĥejo de Franciskanoj

METODO DE KAZOJ. Ĝi estis ellaborita en 1950 de P.Pigors kaj ĝi diferencas disde la situacia metodo per tio, ke la partoprenantoj de la ludo ne ricevas priskribon de la ludo ne ricevas priskribon de sit uacio, sed nur formulitan temon por diskuto. La gelernantoj havas la taskon demandi la kurs-gvidanton kaj tiamaniere ricevi informojn pri la vortprovizo kiun ili bezonos dum la diskuto pri la fiksita temo.

ENSCENIGA METODO. Ĝi ankaŭ estas nomata "psikodramo". La metodon ellaboris J.Moreno. Komence la enscenigan metodon oni aplikis ĉefe por terapeŭtikaj celoj, kaj post la II mondmilito en multaj eŭropaj landoj /ĉefe en Francujo, Britujo, Svislando/ ankaŭ por eduk-didaktikaj celoj.

Tiu ĉi metodo konsistas en simulado de situacioj, kiuj aperas en la realo. Kompare kun la du pli frue priparolitaj metodoj ĉi tiu enscenig̃a metodo estas ĉefe pliriĉigita per la emocia engaĝiteco de la gelernantoj. Gvidante ĉi tiun didaktikan ludon oni disdividas rolojn, kiujn ludu unuopaj lernantoj. Tiu ĉi metodo ebligas krome, per la emocia engaĝiteco efike formi sintenojn plenumante samtempe konkretan edukan rolon.

Finante mi forte rekomendas la didaktikajn ludojn, ĉar mi kredas, ke ili povas variigi kaj pliriĉigi niajn kursojn, sed samtempe mi atentigas pri la neceso bone antaŭprepari vortprovizon kaj frazostrukturojn por ĉiu ludo, por ke la kursgvidanto ne estu surprizita per deman doj pri ekz. vortoj, kiujn li ne povos konigi al siaj gelernantoj.

#L.

La supra artikolo estas parto de la prelego titolita "La apliko de aktiviĝaj metodoj en la instruado de Esperanto laŭ la ekzemplo de lernolibro kun instruakompaniloj kaj didaktikaj ludoj".

La urbo Piotrkovo Tribunala apartenas al la plej malnovaj urboj en Pollando. Ne estas konata lokiga dokumento de la urbo. Probable ĝi estis bruligita dum unu el multaj incendioj de la urbo aŭ estis forrabita dum iu milito.

La plej malnovan mencion pri Piotrkovo /"Petrocoue"/ oni povas trovi en la dokumento de la princo Leszek Biały eldonita por la monaĥejo de cistercianoj en Sulejów lokita ĉ. 15 km de Piotrkovo /Des.1/.

La kreon de Piotrkovo oni atribuas al la fama Piotr Włostowic kiu, laŭ la konata legendo, fondis en XII jarcento la urbon kaj konstruis la unuan paroĥan preĝejon t.n. "Fara" /Des.2/.

El la dokumentoj de t.n. "Kopiaro" ni ekscias, ke la 3-an de majo 1233 j. la Princo Konrad kunvokis al Piotrkovo kavaliroj el ĉirkaŭaĵo de Sieradz por la kunveno. Simila nobelara kunveno okazis ankaŭ en la jaro 1241.

La reĝo Władysław Łokietek en la jaro 1291 dum la mitingo en Piotrkovo renkontiĝis kun kavaliraro de sieradza regiono. Ili deklaris al li subtenon, kaj piotrkova loĝantaro, laŭ la konata legendo, donis al la reĝo kaŝejon kontraŭ la persekutantoj en la turo de paroĥa preĝejo.

Favoraj kondiĉoj por la disvolviĝo de Piotrkovo dum la regado de Władysław Łokietek ankoraŭ pliboniĝis en la tempo de la reĝo Kazimierz Wielki, kiam la urbo estis ĉirkaŭigita per defendaj muregoj kun pordegoj kaj akvumita fosaĵo.

Vizitu Pollandon

La konstruado de defendmuregoj ne finiĝ

la vivo de Kazimierz Wielk

Nur poste la reĝino

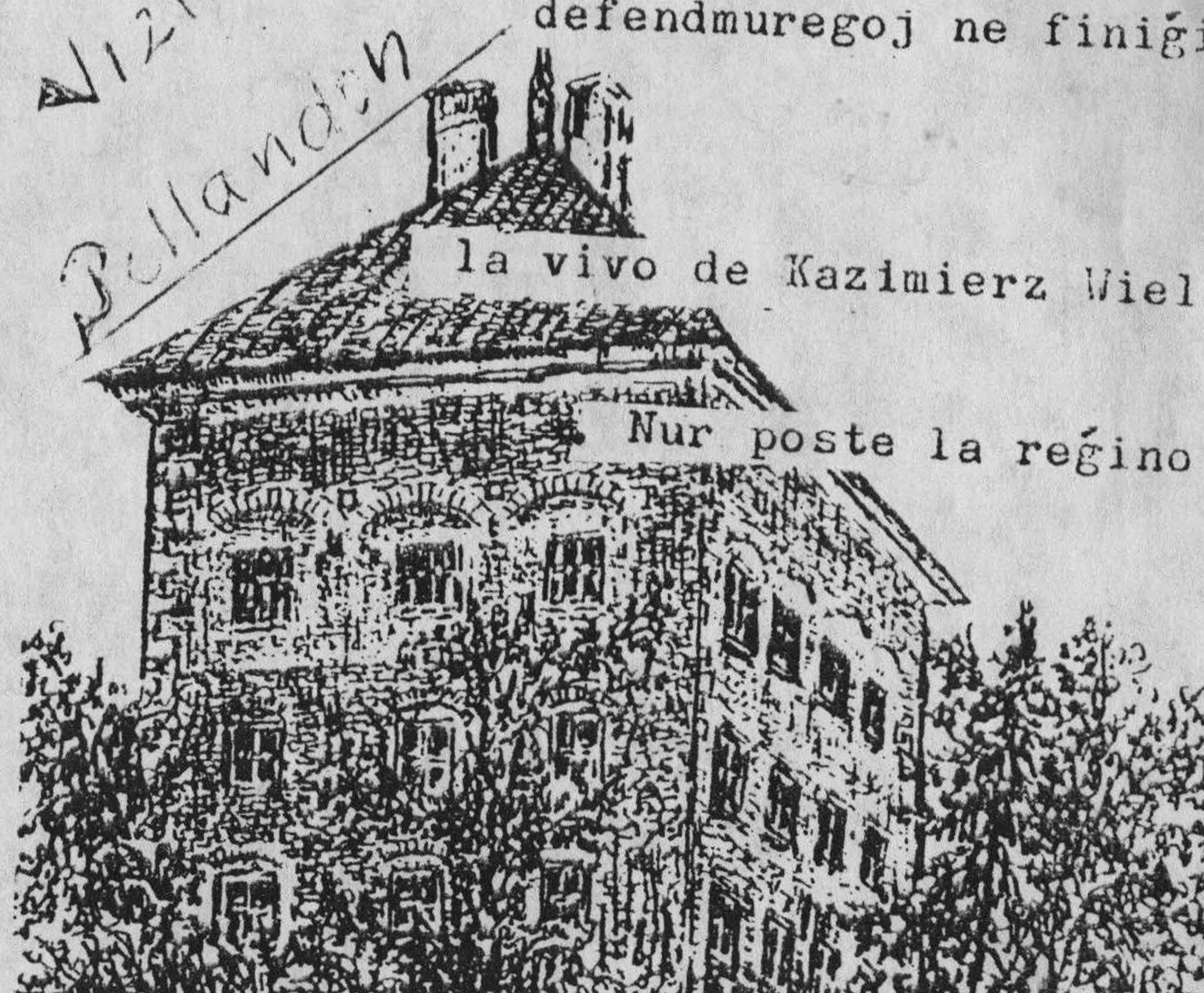

Reĝa kastelo, nuntempe Regiona Muzeo sud-okcidenta/

Jadwiga ordonis en sia testamento juveloj kaj vestaĵoj

Al ĉiuj infanoj kaj gejunuloj:

Atendas vin amikoj en ĉiuj landoj. Multajn vi neniam renkontos, ĉar estas tro multe da ili. Sed aliaj trovos vin, aŭ vi trovos ilin. Ne forgesu, do, ke vi deziros paroli kun ili, eble en via lingvo, eble en ilia lingvo, eble en Esperanto. Estas ĝoje interkompreniĝi — por tio indas lerni lingvojn. Mi do deziras al vi multan lingvolernad[o] kaj nenombreblajn amikojn trans la limoj.

Mark Fettes
redaktoro de Esperanto

Kvankam vi min ne konas, vi povas esti certaj ke helpe de Esperanto sentoj kaj bondeziroj rapide translokiĝas kaj povas estiĝi reala amikeco, inter alie pro la komuna lingvo. Do lernu la internacian lingvon por plue povi eldiri viajn certe valorajn kaj kuraĝajn ideojn por plibonigo de tiu ĉi mondo.

Ulrich Becker
Orienta Germanio

ZAPROSZENIE

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
UL. BANKOWA 14
40-007 KATOWICE
TEL. 58-24-41
TELEX: 031-5584

Politechnika Śląska
[illegible]

Suprasilezia
branĉo de A[IS]

Inaŭgura noto el Suprasilezio

La 15-an de oktobro en 1991 en Katowice okazis solena inaŭguro de la unua akademia jaro 1[991/92] de la Suprasilezia Filio de la AIS-o. Inaŭguron malfermis la prorektoro de la Silezia Universitato, pro[f.] Piotr Fast. En sia festparolado li rakontis al la estimataj gastoj pri la agado de la diversaj branĉo[j] de la Universitato. Poste parolis dekano de la Pola Filologio, prof. T. Miczka, kaj dekano de la Silezia Politekniko prof. K. Mikosch. Plue nome de rektoro kaj senato de la AIS-o, prof. H.D. Quednau invitis la gestudentoj al la solena promeso. Dum inaŭguro ankaŭ partoprenis studentoj ĉ[e] de la Universitato. Poste la prof. Quednau enmanigis al la studentoj indeksojn. Inaŭguron finis prof. K. Rudnicki el la Jagiellona Universitato rakontante pri astronomio.

Nome de ĉiuj studentoj Akademio Internacia de la Scienco San Marino en Suprasilezia branĉo de AIS ni deziras multajn sukcesojn al ĉiuj kiuj legos vian kajerojn.

Aldona Krupa
Danuta CHROST
Adrianna Kaczmarska
Beata Szymczak
Katarzyna Nurek
Janusz Cepca
Wojciech C[illegible]
Beata Kikior

AKADEMIO
AE
AIS
Janusz Cepcer
studento de psikologio

REKTOR I SENAT
MIĘDZYNARODOWEJ AKADEMII NAUK
W SAN MARINO
ORAZ
REKTOR I SENAT
UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO

mają zaszczyt zaprosić na

uroczystą inaugurację Filii Górnośląskiej AIS oraz I roku akademickiego 1991/1992 AIS w Uniwersytecie Śląskim oraz innych uczelniach Górnego Śląska

Inauguracja odbędzie się 15 października 1991 r. o godz. 1[illegible] w Sali Posiedzeń Rady Wydziału Filologicznego (V piętro) przy Placu Sejmu Śląskiego w Katowicach

PROGRAM

1. Otwarcie uroczystości przez Prorektora Uniwersytetu Śląskiego prof. dra hab. Piotra Fasta
2. Wystąpienie przedstawiciela władz AIS i otwarcie r[oku] akademickiego
3. Immatrykulacja studentów I roku Filii Górnośląskiej AI[S]
4. Wystąpienie Dziekana Wydziału Filologicznego prof. d[ra] hab. Tadeusza Miczki
5. Wystąpienie przedstawiciela Politechniki Śląskiej w Gl[iwicach] prof. dra hab. Korneliusza Mikscha